

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van decreet tot wijziging van het Decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens;
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Om erkend te blijven, dienen erkende instellingen voor schuldbemiddeling jaarlijks onder meer de gegevens van de schuldbemiddelaars met hun relevante diploma's en getuigschriften in. Dit gebeurt tot nog toe door kopieën van die diploma's en getuigschriften op te laden in een webapplicatie. Deze webapplicatie is aan vernieuwing toe. Om bij de vernieuwing een koppeling te kunnen leggen met de Leer- en ervaringsbewijzendatabank, wordt nu de decretale grondslag gecreëerd om de Vlaamse administratie de mogelijkheid te geven de rijksregisternummers van de betrokken personeelsleden op te vragen en te bewaren.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Beleidsveld: welzijn.

Deze wijziging draagt bij aan de realisatie van de overkoepelende strategische doelstelling Innovatie: We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspectie van Financiën werd bezorgd op 28 april 2023.

Het bijgaande ontwerp werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taaladvies 2023/170 van 27 april 2023.

De Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft op 13 juni 2023 het advies nr. 2023/059 gegeven.

De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft op 8 september 2023 het advies nr. 128/2023 gegeven.

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft op 19 december 2023 advies uitgebracht.

De Raad van State heeft op 2 februari 2024 het advies nr. 75.227/16 gegeven.

De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring op 12 mei 2023 (VR 2023 1205 DOC.543) en haar tweede principiële goedkeuring op 17 november 2023 (VR 2023 1711 DOC.1503).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling (verder “het decreet” genoemd) regelt de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling en bevat het subsidiekader voor de samenwerkingsverbanden van instellingen voor schuldbemiddeling.

Een OCMW, een OCMW-vereniging of een CAW kan erkend worden als instelling voor schuldbemiddeling. Zij helpen mensen met financiële problemen om hun budget te beheren en kunnen bemiddelen bij schuldeisers. Sinds begin 2019 zijn er 313 erkende instellingen voor schuldbemiddeling: 298 OCMW's, 4 OCMW-verenigingen en 11 Centra voor Algemeen Welzijnswerk.

Artikel 5 van het te wijzigen decreet stelt: “Komen enkel voor erkenning in aanmerking, die instellingen die ten behoeve van schuldbemiddeling tegelijkertijd:

1° een maatschappelijk werker ter beschikking hebben, die ter zake een gespecialiseerde opleiding van ten minste zestig uren heeft gevolgd of daaromtrent een nuttige beroepservaring van ten minste drie jaar kan voorleggen;

2° het bewijs leveren dat ze een doctor of licentiaat in de rechten met bovenvermelde opleiding of beroepservaring tewerk stellen, dan wel een overeenkomst hebben gesloten hetzij met een doctor of licentiaat in de rechten die aan minstens één van die voorwaarden voldoet, hetzij met een orde van advocaten bij een balie.

De Vlaamse regering bepaalt de inhoud van de voormelde gespecialiseerde opleiding.”

In het kader van de bestuurlijke handhaving van de verplichting in dit artikel, moeten instellingen elk jaar bewijzen dat hun medewerkers over de diploma's beschikken die decretaal vereist zijn om als instelling erkend te blijven. Zij doen dit door jaarlijks tegen uiterlijk 31 maart de gegevens, diploma's en hetzij getuigschrift basisopleiding schuldbemiddeling, van de medewerkers, hetzij het attest dat staft dat de medewerker 3 jaar ervaring heeft in financiële hulp, te registreren in een webapplicatie schuldbemiddeling als onderdeel van hun inhoudelijk verslag over het voorbije werkingsjaar. Tot nog toe gebeurt dat door kopieën van die diploma's, getuigschriften en attesten op te laden in de webapplicatie.

Deze webapplicatie is aan vernieuwing toe. Daarnaast is het opladen van kopieën van diploma's en getuigschriften niet alleen omslachtig voor de betrokken instellingen, het is ook in tegenspraak met het principe dat een overheid geen gegevens of documenten mag opvragen waarover het reeds in een authentieke bron beschikt. In dit geval beschikt de Vlaamse overheid over dergelijke relevante authentieke bron: de Leer- en Ervaringsbewijzen databank (LED -

<http://www.leerenervaringsbewijzendatabank.be/>). Om een koppeling te kunnen maken met de informatie in de LED-databank, is het nodig om identificatienummers van de sociale zekerheid op te vragen en te bewaren. Het huidige decreet bevat niet de machtiging om het nummer te mogen gebruiken en bewaren als identificatiemiddel.

Het voorliggend voorontwerp van decreet creëert de decretale grondslag nodig om identificatienummers van de sociale zekerheid op te vragen en te bewaren van de voornoemde medewerkers met het uitsluitende doel om de koppeling tussen de webapplicatie voor de erkende instellingen voor schuldbemiddeling en de LED-databank mogelijk te maken.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de memorie van toelichting bij het bijgaande voorontwerp van decreet.

C. VERWERKING VAN DE ADVIEZEN VTC EN GBA

Aan de adviezen van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) en de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) werd op volgende wijze gevolg gegeven.

- **vermelden van de rechtsgrond in het ontwerp of in de memorie (VTC randnummer 9):** De rechtsgrond is opgenomen in de “Memorie van Toelichting” bij het decreet;
- **uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (VTC randnummers 24-26):** De vraag naar een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling is ingegeven door de oorspronkelijk ontworpen bepaling om ook informatie met betrekking tot weigeringsgronden op te vragen, want dit kan betrekking hebben op strafrechtelijke veroordelingen. Aangezien dit niet tot de scope van de gegevensverzameling behoort, is de bepaling met betrekking tot de weigeringsgronden geschrapt. De beoordeling is om die reden niet noodzakelijk.
- **machtiging van het Rijksregister (VTC randnummer 31 - GBA randnummer 19):** Het gebruik van het rijksregisternummer is geschrapt en vervangen door het identificatienummer van de sociale zekerheid.
- **verduidelijking ‘andere identificatiegegevens’ (VTC randnummer 32 – GBA randnummer 21):** De woorden “andere identificatiegegevens” zijn geschrapt en vervangen door de concrete aanduiding van de identificatiegegevens (naam, voornaam, tewerkstellingstype, tewerkstellingsvolume als schuldbemiddelaar).
- **verduidelijking van ‘gegevens over de weigeringsgronden’ (VTC randnummer 34 - GBA randnummer 21):** Deze passage is integraal geschrapt omdat dit niet nodig is voor het invullen van de applicatie schuldbemiddeling. De bepalingen over de weigeringsgronden in artikel 8 van het decreet schuldbemiddeling volstaan op dit vlak.
- **maximale bewaartermijn in het decreet vastleggen (VTC randnummer 41 – GBA randnummers 23 tot en met 26):** De bepaling met betrekking tot de maximale bewaartermijn is herschreven, zodat de bewaartermijn nu exact bepaalbaar is op basis van de decreetsbepaling.
- **juistheid van de gegevens (VTC randnummer 43):** De verzamelde gegevens maken deel uit van een jaarverslag van de betrokken organisaties. Dat betekent dat de voorzieningen jaarlijks de correctheid van de gegevens kunnen nagaan en desgewenst aanpassingen kunnen doorvoeren.
- **transparantieplichtingen en rechten van de betrokkenen (VTC randnummer 45):** Op deze opmerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het is niet opportuun om de transparantiemaatregelen te verankeren in de regelgeving. Iedere verwerkingsverantwoordelijke is gehouden om de nodige transparantie te verzekeren, conform het artikel 5, lid 1, a), AVG. Dit is immers een verplichting die, ingevolge de Europese verordening, rechtstreeks van toepassing is op de verwerkingsverantwoordelijken. Het concreet opleggen in de regelgeving van de maatregelen hoe aan deze

transparantieplichting moet worden voldaan, wordt niet wenselijk geacht. In dergelijk geval vereist een eventuele wijziging van deze maatregelen ook een wijziging van de regelgeving.

- **verduidelijken dat het Rijksregisternummer alleen gebruikt zal worden voor de koppeling aan de LED-databank (GBA randnummer 13):** Dit is opgenomen door enerzijds niet met het rijksregisternummer, maar wel met het identificatienummer van de sociale zekerheid te werken en door de opname van de LED-databank als enige doelstelling voor het opvragen en bewaren van het identificatienummer op te nemen in de decreetsbepaling.
- **Periodiciteit van de controles (GBA randnummer 14):** De periodiciteit van de controle is opgenomen in artikel 7bis, §1, 2°, van het BVR van 25 maart 1997 tot uitvoering van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling, waarin vermeld wordt dat de identiteit, de kwalificatie en het tewerkstellingsvolume jaarlijks worden aangeleverd.
- **onduidelijkheid over welke gegevens voor welk doeleinde kunnen worden verwerkt (GBA randnummer 15):** De decreetsbepaling is aangepast zodat het duidelijk is dat de persoonsgegevens enkel gebruikt worden voor de administratieve controle op de erkenningsvoorwaarden van instellingen voor schuldbemiddeling.

D. VERWERKING VAN HET ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD WVG

Het advies van de Vlaamse Raad WVG gaf geen aanleiding tot aanpassingen aan de teksten zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 november 2023 (VR2023 1711DOC.1503).

E. VERWERKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State geeft in haar advies enkel de volgende opmerking: "In het ontworpen artikel 3*bis* van het decreet van 24 juli 1996 'houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling' wordt de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens niet bepaald. Het voorontwerp moet bijgevolg in die zin nog worden aangevuld."

Naar aanleiding van dit advies werd een vierde lid ingevoegd, dat stelt dat enkel medewerkers van het Departement Zorg die belast zijn met de behandeling van erkenningsaanvragen en de opvolging van de jaarverslagen van de instellingen schuldbemiddeling toegang hebben tot de persoonsgegevens die verwerkt worden. Ook de medewerkers van het Departement Zorg die belast zijn met het beheer van de applicatie die gebruikt wordt om de te verwerken gegevens te verzamelen, zullen toegang hebben tot deze gegevens wanneer dat nodig is voor de ontwikkeling en onderhoud van die applicatie.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De bepalingen van het voorontwerp van decreet hebben geen budgettaire meerkost.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op voorliggend besluit van de Vlaamse Regering.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen, schulden en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring wordt het ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement.

Bij goedkeuring van het decreet door het Vlaams Parlement wordt de ontwikkeling van de applicatie schuldbemiddeling gefinaliseerd, zodat de erkende instellingen voor schuldbemiddeling vanaf 2024 gebruik kunnen maken van deze applicatie.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het Decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten het voormelde ontwerp van decreet in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS